

Zraková hodnotící škála CVI u dětí s těžkým kombinovaným postižením (CVI - PIMD)

Příloha č. 3: Formulář k vyplnění pro odborníky

Cerebrální postižení zraku (CVI) u osob s těžkým mentálním postižením a kombinovaným postižením

Jméno	
Věk	
Datum vyšetření	
Jméno a pozice vyšetřujícího	

Úroveň 1 - Úplná ztráta zraku/Nevidomost	ano	ne	jiné
1.1 Bez reakce na zrakový stimul			

Úroveň 2 - Velmi těžké zrakové postižení (Nezapojuje zrak v běžném životě)	ano	ne	jiné
2.1 Reaguje na světelný podnět ve tmavé místnosti zaměřením zrakové pozornosti			
2.2 Reaguje zklidněním a pohledem jedním směrem na silný zrakový stimul v běžně osvětlené místnosti			
Obecné zrakové projevy chování a zrakové dovednosti:			
2.3 Velmi krátké fixace (méně než 1 vteřina)			
2.4 Minimální schopnost sledování zrakem (nevyskytuje se vždy)			

Úroveň 3 - Těžké zrakové postižení (Reakce na podněty z okolí)	ano	ne	jiné
3.1 Reaguje na silné zrakové podněty za jasného denního světla zaměřením zrakové pozornosti			
3.2 Vnímá zrakový podnět, když se objeví v zorném poli, aktivně			

© Marjolein Wallroth, Marieke Steendam: Visual Assessment Scale Cerebral Visual Impairment (CVI) in persons with Profound Intellectual and Multiple Disabilities (PIMD): 2018 Visio, Huizen, the Netherlands.

Překlad: EDA cz, z.ú., Společnost pro ranou péči z.s., TENENET o.z., 2025.

Úroveň 3 - Těžké zrakové postižení (Reakce na podněty z okolí)	ano	ne	jiné
nevyhledává zrakové podněty			
3.3 Zrakovou pozornost za jasného denního světla vyvolají			
A. Pohybující se objekty nebo osoby			
B. Sluchové podněty			
3.4 Oční kontakt navazuje náhodně			
3.5 Je schopen upřednostnit určité zrakové podněty, aniž by je jednoznačně rozpoznal			
Obecné zrakové projevy chování a zrakové dovednosti:			
3.6 Rozsah vidění je limitován na délku paže vyšetřovaného			
3.7 Krátké fixace (1-2 vteřiny)			
3.8 Omezené zrakové sledování (nízký zájem o sledované podněty)			

Úroveň 4 - Středně těžké zrakové postižení/Základní percepce a aktivní systém zrakové pozornosti	ano	ne	jiné
4.1 Aktivně sleduje zrakové podněty (které vzbudí zájem)			
4.2 Se zájmem sleduje objekty z každodenního života, většinou nevěnuje pozornost detailům			
4.3 Zrakem sleduje hračku, která spadne na zem (stálost objektu)			
Rozpoznání:			
4.4 Rozpozná 1-10 každodenních objektů, např. hrneček, žínku, lžici, reaguje adekvátně bez sluchového a hmatového vjemu			
4.5 Rozpozná známé tváře bez sluchového vjemu (zpozornění, úsměv, sahání)			
4.6 Rozpozná oblíbenou hračku bez sluchového vjemu a reaguje na ni adekvátně			

© Marjolein Wallroth, Marieke Steendam: Visual Assessment Scale Cerebral Visual Impairment (CVI) in persons with Profound Intellectual and Multiple Disabilities (PIMD): 2018 Visio, Huizen, the Netherlands.

Překlad: EDA cz, z.ú., Společnost pro ranou péči z.s., TENENET o.z., 2025.

4.7 Rozpozná prostor, když se v něm ocitne víceméně nečekaně (základní prostorová orientace)			
Obecné zrakové projevy chování a zrakové dovednosti:			
4.8 Dívá se do vzdálenosti přibližně 1 metru, pohybující se osoby sleduje do vzdálenosti 2-3 metrů			
4.9 Sleduje zrakové podněty			
4.10 Přenáší zrakovou pozornost			
4.11 Pravidelný oční kontakt			

Úroveň 5 - Mírné zrakové postižení/Rozšířené zrakové rozpoznávání	ano	ne	jiné
5.1 Je zrakově pozorný: aktivně sleduje okolí zrakem			
5.2 Začíná být pozornější vůči detailům, např. vidí drobký na stole			
5.3 Na dálku vyhledává oční kontakt (nad 50 cm)			
Zrakové rozpoznávání/selektivní pozornost			
5.4 Rozpozná více než 10 objektů			
5.5 Na fotografiích rozpozná objekty a známé osoby, pokud tyto nejsou na sebe příliš nahloučeny			
5.6 Vyhledá konkrétní objekt mezi omezeným počtem objektů			
5.7 Je schopný se orientovat ve známém okolí			
Obecné zrakové projevy chování a zrakové dovednosti:			
5.8 Dívá se do vzdálenosti 2-3 metrů, pokud mu to umožňuje zraková ostrost			
5.9 Využívá zrak při komunikaci (reaguje na mimiku a gesta)			
5.10 Snaží se získat přehled, když se aktivně rozhlíží po místnosti			
5.11 Fixace, sledování a přenášení pozornosti jsou dobře vyvinuté, může začít i mapovat prostor			

© Marjolein Wallroth, Marieke Steendam: Visual Assessment Scale Cerebral Visual Impairment (CVI) in persons with Profound Intellectual and Multiple Disabilities (PIMD): 2018 Visio, Huizen, the Netherlands.

Překlad: EDA cz, z.ú., Společnost pro ranou péči z.s., TENENET o.z., 2025.

Úroveň 6 - Bez zrakového postižení/Běžné zrakové fungování (odpovídá vývojovému věku 24 měsíců)	ano	ne	jiné
Zrakové rozpoznávání/selektivní pozornost			
6.1 Aktivně vyhledává oblíbené hračky, které nevidí (projev zrakové paměti)			
6.2 Vidí objekt, který je mu ukázán na dálku			
6.3 Chápe celek a jeho části (např. rozpozná kolo, pokud jsou vidět jen řídítka)			
6.4 Sdílí pozornost (např. naváže oční kontakt a ukáže na hračku, ukáže na předmět nebo jej přinese)			
6.5 Napodobuje chování jiných osob (např. mávání, úsměv, krčení nosu)			
6.6 Rozumí objektům/osobám/aktivitám, které jsou zobrazeny v piktogramech (PECS, PCS, VOKS)			
6.7 Zajímá se o detail (např. v nahloučeném obrázku), je schopen se rychle podívat na objekt (skenování)			

Charakteristika CVI	ano	ne	jiné
1. Bez zrakové zvědavosti			
2. Odhlédne při sahání na předmět nebo při manipulaci s ním			
3. Krátká a letmá zraková pozornost			
4. Proměnlivá zraková pozornost			
5. Neschopnost zapojit zrak současně s dalšími smysly (sluch, hmat)			
6. Sledování je únavné (namáhavé)			
7. Zrakové chování a rozpoznávání je lepší při sledování známých nebo podobných podnětů			
8. Preferuje sluch před zrakem			

© Marjolein Wallroth, Marieke Steendam: Visual Assessment Scale Cerebral Visual Impairment (CVI) in persons with Profound Intellectual and Multiple Disabilities (PIMD): 2018 Visio, Huizen, the Netherlands.

Překlad: EDA cz, z.ú., Společnost pro ranou péči z.s., TENENET o.z., 2025.

9. Zírání do světelných zdrojů			
Celkový počet CVI charakteristik			

Úroveň zrakového vnímání	Celkový počet charakteristik	Diagnóza	
2 a 3	3-9	Těžké CVI	
4-6	6-9	Těžké CVI	
4-6	3-5	Mírné CVI	
4-6	0-2	Bez CVI	

Celkový počet charakteristik CVI →	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Úroveň zrakového fungování ↓										
2										
3										
4										
5										
6										

© Marjolein Wallroth, Marieke Steendam: Visual Assessment Scale Cerebral Visual Impairment (CVI) in persons with Profound Intellectual and Multiple Disabilities (PIMD): 2018 Visio, Huizen, the Netherlands.

Překlad: EDA cz, z.ú., Společnost pro ranou péči z.s., TENENET o.z., 2025.